

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. F., s. r. o.**, G., IČO: X., zast. advokátom Mgr. M. V., M. proti žalovanému: **D. H., S.**, o zaplatenie **774,41 Eur s príslušenstvom**, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8. septembra 2010, č. k. 41 Cob 158/2010, jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu i súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu v Revúcej na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Revúcej rozsudkom zo dňa 24. marca 2010, č. k. 6 Cb 92/2008-128 žalobu zamietol, žalovanému trovy konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť 731,63 Sk v prospech Okresného súdu v Revúcej.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca si uplatnil proti žalovanému zaplatenia sumy 774,41 eur / 23 330 Sk / s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že mal so žalovaným uzavretú zmluvu o obchodnom zastúpení, na základe ktorej žalovaný konal v mene žalobcu a uzatváral zmluvy o úvere. Žalovaný podpísal zmluvu o spotrebiteľskom úvere na meno S. Č. a dlh z tejto zmluvy predstavuje 23 330 Sk.

Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že on sám zmluvu nepodpísal, ani S. Č., ale osobne peniaze menovanej odovzdal.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, znaleckým posudkom, výsluchom účastníkov, svedka a zistil, že žalobca dňa 28. decembra 2005 uzavrel so žalovaným Zmluvu o obchodnom zastúpení, ktorou sa zaviazal pre žalovaného uzatvárať zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tretími osobami. Tento zmluvný vzťah bol ukončený výpoveďou dňa 15. 03. 2007.

Svedkyňa p. Č. dňa 1. marca 2007 urobila čestné prehlásenie, v ktorom uviedla, že so žalovaným nikdy zmluvu o spotrebiteľskom úvere neuzavrela, ani nedostala finančnú hotovosť.

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10. januára 2007 vyplýva, že mala byť uzavretá medzi žalobcom v zastúpení žalovaným, ako obchodným zástupcom a S. Č., na základe ktorej je mal byť poskytnutý úver 15 000 Sk, pričom menovaná podpisom zmluvy potvrdila i prevzatie finančnej hotovosti. Úver bol splatný v splátkach po 615 Sk.

Žalobca uviedol, že zmluvu podpísal žalovaný v mene S. Č., ktorý túto skutočnosť popieral. Na preverenie tejto skutočnosti súd pribral znalca z odboru písmaoznactvo, ktorý v posudku č. 75/2009 vrátane doplnujúceho vyjadrenia z 16. novembra 2009 uviedol, že odporca jednoznačne nie je osobou, ktorá podpísala zmluvu o spotrebiteľskom úvere, zároveň uviedol, že s vysokou pravdepodobnosťou je sporný podpis podpisom S. Č. / z V. stupňovej škály priradený II. stupeň –vysoká pravdepodobnosť /.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že pokiaľ išlo o samotný proces uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere so S. Č., tento prebiehal rovnako ako u ostatných klientov. Ďalej uviedol, že sa mu zdajú byť nelogické tvrdenia svedka, že nechcel žiadny úver a napriek tomu poskytol všetky potrebné osobné doklady. Ďalej uviedol, že pohľadávku neuznal. Sumu 2 500 Sk zaplatenú na tento úver, nezaplatil on, ale sumu mu pri prevzatí 15 000 Sk zaplatila S. Č. ako mesačnú splátku zloženú zo 4 týždenných splátok.

Po vykonanom dokazovaní súd vyvodil, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere nepodpísal žalovaný miesto S. Č., ale ju podpísala s vysokou pravdepodobnosťou S. Č., ktorá podpisom potvrdila prevzatie sumy 15 000 Sk. Svedectvo S. Č. súd považoval za nevierohodné z dôvodu výsledku znaleckého dokazovania. Na tomto základe súd neuveril ani jej tvrdeniu, že jej bola odovzdaná len suma 9 000 Sk.

V priebehu konania žalobca podal návrh na zmenu žaloby podľa § 95 ods. 1 O. s. p. súd s návrhom oboznámil žalovaného a návrh na zmenu na pojednávaní pripustil uznesením, ktoré účastníkom doručil.

Tvrdenie žalobcu, že jeho nárok je daný uznaním záväzku žalovaným, súd vyhodnotil ako neplatný právny úkon z dôvodu nedostatku podstatnej náležitosti spočívajúcej v určitosti uznávaného záväzku.

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako vyplýva z výroku rozsudku.

Žalobca podal proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť tak, že odporca 1/ a odporkyňa 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu 774,41 eur s 14,25 % z omeškania ročne od 30. 01. 2008 do zaplataenia.

V odôvodnení odvolania uviedol, že žalobou si uplatnil právo na náhradu škody a písomným podaním zo dňa 19.marca 2010 navrhol, aby súd do konania pripustil vstup S. Č. na strane žalovaného. Súd na jednej strane pripustil zmenu návrhu tak, ako ju žalobca navrhol, avšak zároveň v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca nenavrhol podľa § 92 ods. 1 O. s. p. pristúpenie ďalšieho účastníka do konania. Uvádza, že z obsahu jeho podania je nepochybne zrejmé, že žalobca podaním navrhol pristúpenie S. Č. na strane žalovaného.

Odvolateľ ďalej v odvolaní uviedol, že súd nesprávne dospel k záveru, že vyjadrenie dlžníka k pohľadávke z 11. 03. 2008, ktorým uznal pohľadávku žalobcu, nie je určitým záväzkom. V tomto smere nevykonal dostatočné dokazovanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Súd zo spisu zistil, že žalobca si uplatnil proti žalovanému zaplataenie 774,41 eur s príslušenstvom z dôvodu porušenia povinnosti žalovaným vyplývajúcej zo zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorú vypovedal 15. marca 2007. Žalobca uviedol, že žalovaný sám podpísal zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez vedomia a súhlasu osoby, ktorá bola v zmluve uvedená ako zmluvná strana. Z dlžnej sumy bolo žalobcovi zaplataené 82,98 eur. Dlžná suma predstavuje 774,41 eur. Súd prvého stupňa nariadil znalecké dokazovanie, na základe ktorého bolo zistené, že žalovaný zmluvu nepodpísal, ale ju podpísala s vysokou pravdepodobnosťou S. Č.. Na tomto základe žalobca podal návrh na zmenu žaloby podľa § 95 O. s. p. tak, že petit bude znieť „Odporca 1/ rade a odporkyňa v 2/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť

navrhovateľovi istinu 774,41 euro spolu so 14,25 % úrokom z omeškania ročne od 30. 01. 2008 do zaplataenia“

Odvolací súd posúdil podanie žalobcu zo dňa 19. 03. 2010 podľa jeho obsahu / § 41 ods. 2 / a z podaného návrhu, ktorým žalobca navrhol zmenu žaloby podľa § 95 ods. 1 O. s. p. vyvodil, že z podania vyplýva, že návrh na pripustenie vstupu žalovaného do konania podľa § 92 O. s. p. nebol podaný, preto súd konal v súlade s návrhom žalobcu, o ktorom rozhodol a zmenu na pojednávaní pripustil. Súd aj po pripustení zmeny žaloby konal len so žalovaným a voči nemu aj rozhodol.

V prípade, ak by bol žalobcom návrh podľa § 92 ods. 1 O. s. p. podaný, ktorý by bol neúplný prípadne nezrozumiteľný, súd by postupoval podľa § 43 ods. 1 O. s. p. a vyzval žalobcu na opravu resp. doplnenie návrhu. Odvolací súd zdôraznil, že žalobca podal len návrh na zmenu žaloby podľa § 95 O. s. p., teda zmenu petitu bez toho aby menil okruh účastníkov konania. Nakoľko žalobca nepodal návrh na postup podľa § 92 ods. 1 O. s. p. a ani takýto návrh z jeho písomného podania nevyplýva, nebol daný dôvod pre postup súdu podľa § 41 a § 43 O. s. p. Súd prvého stupňa správne rozhodol, keď zmenu žaloby pripustil podľa návrhu žalobcu.

K uznaniu záväzku žalovaným, odvolací súd vyslovil, že uznať možno len existujúci záväzok a v konaní bolo preukázané, že záväzok voči žalovanému nevznikol.

Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil a o trovách odvolacieho konania nerozhodoval podľa § 151 ods. 1 O. s. p., pretože žalovaný návrh na rozhodnutie o trovách konania nepodal.

Žalobca podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie podaním zo dňa 26. 11. 2010 v zákonnej lehote.

Dovolanie odôvodnil porušením ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., ktoré vidí v tom, že oba súdy nesprávne posúdili podanie žalobcu zo dňa 19. marca 2010 len ako návrh na zmenu petitu žaloby podľa ust. § 95 O. s. p., čím bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa mali prihliadať na obsah a dôvody podania z 19. marca 2010 a podanie mali nepochybne posúdiť aj ako návrh na vstup S. Č. do konania na strane žalovaného. Tieto skutočnosti žalobca uviedol už v odvolaní. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na rozhodnutie NS SR R 71/2007 podľa ktorého „Ak žalobca v podaní

označí ako účastníkov konania na strane doterajšieho jediného žalovaného ďalšie dva subjekty a uvedie aj, čoho sa od nich domáha, tak je nepochybné, že jeho vôľa smeruje k tomu, aby tieto subjekty sa stali účastníkmi konania“.

Ďalej v dovolaní uviedol, že súdy nesprávne vyhodnotili listinný dôkaz „Vyjadrenie dlžníka k pohľadávke zo dňa 11. 03. 2008“, ktorého podpisom žalovaný 1/ pohľadávku žalobcu uznal. Poukázal na to, že vzťah žalobcu a žalovaného 1/ je vzťahom obchodno-právnym, teda pred podpísaním uznávacieho prejavu mal žalovaný skúmať dôvodnosť takéhoto uznania a keď záväzok uznal, má sa za to, že na neho prešlo dôkazné bremeno preukázať, že záväzok v čase podpisu uznania neexistoval.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok odvolacieho i súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací / § 10a ods. 1 / vec preskúmal podľa § 242 ods. 1 a § 243 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní rozsudku v rozsahu napadnutého dovolaní a konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaní možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ust. § 237 až § 239 O. s. p.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že dovolanie sa za určitých podmienok pripúšťa jednak proti všetkým rozhodnutiam odvolacieho súdu a jednak len v prípadoch, ak sú rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu rozdielne, ale pri potvrdzujúcom rozhodnutím odvolacím súdom dovolanie prípustné nie je, ak nebolo pripustené.

Z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné dovolaní napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo povahu predmetu konania. Spôsobilým predmetom dovolania je podľa tohto ustanovenia rozhodnutie vydané odvolacím súdom v odvolacom konaní. Na to, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou

z vad uvedených v  237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z uradnej povinnosti / č 242 ods. 1 /.

Prípustnosť dovolania podľa č 237 O. s. p. nie je však daná len tvrdením dovolateľa, ale len skutočnosťou, že k vade v zmysle  237 rozhodnutím odvolacieho súdu skutočne došlo.

V predmetnej veci podal žalobca dovolanie proti potvrdzujúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu.

Ak je dovolaním napadnut rozsudok, ktorým bol výrok rozsudku súdu prvého stupňa potvrdený, je dovolanie prípustné len vtedy, ak súd vyslovil prípustnosť dovolania, pricom v predmetnej nejde o tento prípad. Z uvedeného teda vyplýva, že zákonné podmienky pre podanie dovolania podľa č 238 O. s. p. neboli splnené.

Podľa č 242 ods.1 O. s. p. dovolací súd preskúmava rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu napadnutého výroku, ktor vymedzuje kvantitatívna stránka dovolania. Dovolací súd je teda viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i uplatneným dovolacím dôvodom.

Z podaného dovolania vyplýva, že dovolateľ vytyka súdu prvého stupňa i odvolaciemu súdu, že oba súdy nesprávne právne posúdili jeho podanie zo dňa 19. marca 2010, keď podanie posúdili podľa č 95 O. s. p., hoci podľa obsahu išlo jednozacne o návrh na pripustenie dalieho ucastnika na strane žalovaného podľa č 92 ods. 1 O. s. p.

Vzhľadom na dôvody vznesené v dovolaní sa dovolací súd zaoberal skúmaním, i došlo k porušeniu ust.  237 písm. f/ O. s. p.

Podľa  237 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak ucastnikovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konat pred súdom.

Odňatím možnosti konat pred súdom sa rozumie tak postup súdu, ktorým ucastnikovi odňal možnosť realizovat tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za ucelom ochrany jeho práva a právom chránených záujmov.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom základné právo na súdnu ochranu neznamena právo na úspech v konaní pred súdom / II. ÚS 4/94, I. ÚS 40/95 /. K porušeniu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu resp. na spravodlivý proces by podľa dohovoru mohlo dôjsť rozhodnutím všeobecného súdu nielen tým, keby tento fakticky odňal možnosť komukoľvek domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde / II. ÚS 8/2001 /.

Dovolací súd po preskúmaní predmetnej veci vyslovil názor, že vyhodnotenie procesného postupu súdu odvolacieho súdu, ako i súdu prvého stupňa je v rozpore so zákonom, pretože z obsahu podania žalobcu zo dňa 19. marca 2010 jednoznačne vyplýva, že úmyslom žalobcu bolo pripustenie ďalšieho účastníka na strane žalovaného / ako žalovaná 2/ S. Č. /. Dovolací súd prijal názor, že došlo k pochybeniu v procesnom postupe odvolacieho súdu, ale aj súdu prvého stupňa, ktorý pripustil zmenu návrhu tak, ako žiadal žalobca, pričom v rozhodnutí sa vôbec nevysporiadal s nárokom voči žalovanej 2/. Z uvedeného vyplýva, že došlo k porušeniu ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného rozsudok odvolacieho súdu ako i rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 243b ods. 1, 3 O. s. p. zrušil a vec vrátil Okresnému súdu v Revúcej na ďalšie konanie, v ktorom rozhodne i o trovách konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. novembra 2011

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková